

Στην Ορθόδοξη Εκκλησία η Μεγάλη Πέμπτη είναι αφιε-ρωμένη στην ανάμνηση τεσσάρων γεγονότων τα οποία περιγράφονται στα Ευαγγέλια και τα...

οποία συνέβησαν σύμφωνα με τις ευαγγελικές αναφορές λίγο πριν τη Σταύρωση:

1. Τον Ιερό Νιπτήρα, το πλύσιμο δηλαδή των ποδιών των μαθητών από τον Κύριο, δείχνοντας για το ποια πρέπει να είναι η διακονία των πιστών στην Εκκλησία...

Ο Χριστός έπλυνε τα πόδια των μαθητών Του και τα σκούπισε με το «λεντίον» (πετσέτα) που είχε ζωστεί, σε ένδειξη της μέγιστης ταπείνωσής Του. Παράλληλα τους είπε: «αν, λοιπόν, εγώ ο Κύριος κι ο Διδάσκαλος σας έπλυνα τα πόδια, έχετε κι εσείς την υποχρέωση να πλένετε ο ένας τα πόδια του άλλου».

2. Το Μυστικό Δείπνο, δηλαδή την παράδοση του Μυστήριου της Θείας Ευχαριστίας.

Ο Χριστός παρέθεσε στον όμιλο των μαθητών το τελευταίο Δείπνο πριν τον σταυρικό θάνατό Του. Δεν ονομάζουμε όμως το Δείπνο αυτόν «μυστικό», επειδή... έγινε χωρίς να το γνωρίζουν άλλοι, αλλά επειδή ο Χριστός μύησε τους Μαθητές Του στο «Μυστήριο των Μυστηρίων», την Θεία Ευχαριστία. Τους παρέδωσε το Σώμα Του και το Αίμα Του, την αιώνια πνευματική τροφή, που παραθέτει η Εκκλησία στους πιστούς σε κάθε λειτουργική σύναξη. Τους είπε, λοιπόν, δείχνοντας το ψωμί: «Λάβετε, φάγετε, τούτο εστί το Σώμα μου, το υπέρ υμών κλῶμενον εις άφεσιν αμαρτιών». Μετά το δείπνο, έλαβε το ποτήρι με το κρασί και είπε: «Πίετε εξ αυτού πάντες. Τούτο εστί το Αίμα μου, το της Καινής Διαθήκης, το υπέρ υμών εκχυνόμενον εις άφεσιν αμαρτιών».

3. Την Προσευχή του Κυρίου στο Όρος των Ελαιών

4. Την Προδοσία του Ιούδα, δηλαδή την αρχή του Πάθους του Κυρίου. Ο Ιούδας παρέδωσε τον Κύριο στους Ιουδαίους για το ευτελές ποσό των «τριάκοντα αργυρίων», δίνοντάς του συνθηματικά έναν ασπασμό και λέγοντας ειρωνικά «Χαίρε, ραββί».

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΙΣΤΟΙ

Το πρωί της Μεγάλης Πέμπτης γίνεται η Θεία Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου. Κοινωνούν πολλοί πιστοί, κατάλληλα προετοιμασμένοι με εξομολόγηση και νηστεία. Για όσους νηστεύουν αυστηρά τη Μεγ. Βδομάδα (χωρίς λάδι), η Μεγ. Πέμπτη καταλύεται. Δηλ. τρώ με λάδι, καθώ ς γιορτάζουμε την παράδοση της Θ. Ευχαριστίας από τον Χριστό στην Εκκλησία και τιμάμε ξεχωριστά την ημέρα αυτή. Τη Μεγάλη Πέμπτη, όταν τη νύχτα διαβάζονται τα δώ δεκα Ευαγγέλια και γίνεται η τελετή της Σταύρωσης του Χριστού, η συγκίνηση της λαϊκής ψυχής για το θείο δράμα κορυφώνεται. Ψάλλεται ο όρθρος της Μεγάλης Παρασκευής και διαβάζονται τα 12 Ευαγγέλια. Μετά το 5ο Ευαγγέλιο, βγαίνει ο Εσταυρωμένος.

"Σήμερα κρεμάται επί ξύλου ο εν ύδασι την γην κρεμάσας", ψάλλει ο ιερέας την ώρα που περιφέρει τον εσταυρωμένο Ιησού στο ναό για την αναπαράσταση της σταύρωσης.

Είναι η στιγμή, περίπου στις 9 το βράδυ, όπου σε όλες τις εκκλησίες της χώρας θα σβήσουν τα φώτα. Η πομπή της σταύρωσης υπό το αμυδρό φως των κεριών θα κινηθεί με αργό και σταθερό ρυθμό προς το κέντρο των ναών, διαπερνώντας το πλήθος των πιστών. Το Θείο πάθος σχεδόν κορυφώνεται... Αυτός που στήριξε τη γη πάνω στο νερό χλευάζεται: "στέφανον εξ ακανθών περιτίθεται, ο των Αγγέλων Βασιλεύς ψευδή πορφύρα περιβάλλεται, ο περιβάλλων τον ουρανόν εν νεφέλαις ράπισμα κατεδέξατο - ο εν Ιορδάνη ελευθερώσας τον Αδάμ. Λόγχη εκεντήθη ο Υιός της Παρθένου". Η ελπίδα, ωστόσο, για το χαρμόσυνο γεγονός προκαλεί ανακούφιση στο πλήθος: Προσκυνούμεν Σου τα Πάθη, Χριστέ, δείξον ημίν και την ένδοξόν Σου Ανάστασιν".

Μέσα από τα λόγια των Ευαγγελίων αλλά και από τις ιδιαίτερα πένθιμες νότες των τροπαρίων περιγράφονται με τον τραγικότερο τρόπο οι εμπαιγμοί, τα χτυπήματα, οι ύβρεις και οι χλευασμοί των ανθρώπων που ανέβασαν τον Κύριο στο σταυρό. Η Μεγάλη Πέμπτη είναι από τις θλιβερότερες ημέρες της χριστιανοσύνης.

Στις εκκλησίες, όλο το βράδυ της Μεγάλης Πέμπτης μέχρι το πρωί της Μεγάλης Παρασκευής, παραμένουν κυρίως γυναίκες οι οποίες «μοιρολογούν», ψάλλοντας ύμνους, τον Χριστό.

Οι παραδόσεις

Στα σπίτια των Χριστιανών, την Μεγάλη Πέμπτη, βάζονται τα κόκκινα αυγά. Για τον λόγο αυτό, η ημέρα λέγεται και Κόκκινη Πέμπτη ή Κοκκινοπέφτη.

Εκτός από τα αυγά, την μέρα αυτή, φτιάχνονται τα πασχαλινά κουλούρια και τα τσουρέκια. Σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, οι Χριστιανοί κρεμούν κόκκινα πανιά στα παράθυρα των σπιτιών τους.